

LEONARDO DA VINCI

Leonardo da Vinci, a híres itáliai festő és polihisztor 1452. április 15-én született Toscanában, a Vinci mellett található Anchianóban.

Törvénytelen gyermekként jött világra, apja Ser Piero falusi jegyző, anyja Caterina, pedig egyszerű parasztlány volt. Apja házában nőtt fel. 17 évesen a kor egyik kiemelkedő festő- és szobrászművésze, Andrea del Verrocchio tanítványa lett Firenzében. A legenda szerint mikor Verrocchio meglátta Leonardo otthon készített vázleteit, azok teljesen ámulatba ejtették. Da Vinci 20 évesen a festőcéh tagja lett, de továbbra is Verrocchio mellett alkotott. Leonardo hamar túlszárnyalta mesterét, aki ezt látván letette ecseteit és nem festett tovább.

Leonardo 1481-ben elhagyta Firenzét és kisebb megszakításokkal 1498-ig Milánóban alkotott. Első híres festménye a Sziklás Madonna. A háttér kietlen szikláit előtt az alakokat gúla kompozícióban ábrázolta a festő. A kép mégsem statikus, a kezek és az arcok végigvezetik a szemlélőt rajta. Leonardo da Vinci portréira jellemző a sötét, néha egynemű, kietlen háttér és az éles fényvel megvilágított alakok. Hermelines hölgy, Szent Anna harmadmagával 1495-1497 között festette a Santa Maria delle Grazie kolostor refektóriumában egyik legismertebb képét, az Utolsó vacsorát. A festmény szekkó technikával készült, melyet Leonardo próbált továbbfejleszteni, sajnos ez a kísérlete nem volt sikeres, ezért nagyon rossz állapotban maradt fenn ez a mű.

Leghíresebb és a legtöbb misztikummal övezett képe, egyben az európai festészet történetének legismertebb alkotása a Mona Lisa, melyet 1503-1519 között készített el. A festményt övező legendák a reneszánsz koráig nyúlnak vissza. Leonardo szakított a firenzei arcképfestés hagyományával, nem deréktől felfelé ábrázolta az alakot, hanem félalakos, ülő beállítást választott. A festő késői korszakában nem használt éles sötét-világos kontúrokat, inkább lágyan ábrázolta a fény-árnyék határokat. Mona Lisa a kép felületének nagy részét elfoglalja, közel ül a nézőhöz, ezt az érzetet az is erősíti, hogy a világos részeket da Vinci sötét színekkel vette körbe. A női alak kitekint a nézőre. Mona Lisa mosolya több író is megihletett. Az alakon túl a háttér is a kép misztikumát erősíti: sivár, szinte nem evilági. A közeli modell és a távoli táj között nincs semmiféle kapcsolat.

Leonardo 1516-ban Franciaországba költözött I. Ferenc francia király kérésére. Egyes források szerint a Mona Lisát 1517-ben eladta a királynak. Az évek során több francia uralkodó is magáénak mondhatta a festményt, köztük XIV. Lajos és Bonaparte Napóleon.

TÖBB REJTÉLYES TÖRTÉNET IS KAPCSOLÓDIK A MONA LISÁHOZ.

1911. AUGUSZTUS 21-ÉN VINCENZO PERUGGIA - AKI KORÁBBAN LOUVRE-BAN DOLGOZOTT - TAKARÍTÓNAK ÁLCÁZVA MAGÁT JUTOTT BE A PÁRIZSI MÚZEUMBA, LEKASZTOTTA A KÉPET ÉS KISÉTÁLT VELE. (ÉLJA AZ VOLT, HOGY VISSZAJUTTASSA A FESTMÉNYT OLASZORSZÁGBA. AKKOR BUKOTT LE, AMIKOR A KÉPET KÉT ÉV UTÁN ÉRTÉKESTENI SZERETTE VOLNA.

1956-BAN EGY VANDÁL SAVAT FRÖCSKÖLT A MONA LISÁRA, EGY MÁSIK RONGÁLÓ PEDIG KÖVET HAJÍTOTT HOZZÁ.

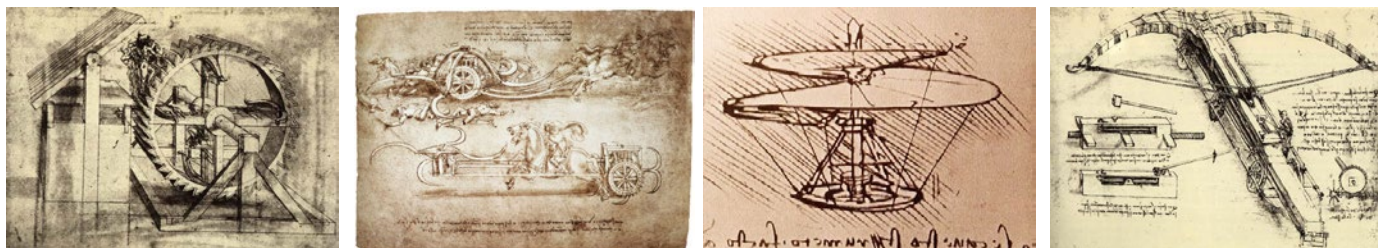
EZÉRT 1963 ÓTA A LOUVRE-BAN A FESTMÉNYT GOLYÓÁLLÓ ÜVEGGEL VÉDIK.

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN

Leonardo da Vincit tudósként is számon tartjuk, foglalkozott többek között anatómiával, optikával, matematikával és repüléstechnikával. Számos találmánya meghaladta korát, ilyen például a helikopter őse, a bicikli, a repülőgép, a kerekes önjáró masina, a mentőöv, a békauszony vagy a bűváruha, de különböző emelőszerkezeteket is tervezett. Az úgynevezett Leonardo-hídat az Agóra interaktív terében is felépítheted. Da Vinci több mint 500 éve, feltehetőleg az ősi kínai „Szivárványhíd” mintájára alkotta meg az önmagára támaszkodó hidat. A reneszánsz mester hadászati célra szánta a könnyen felépíthető szerkezetet, amely a folyópartra szorított katonák utolsó menekülési esélye lehet. Ez egy olyan híd, melynek elkészítéséhez nincs szükség sem csavarra, sem más összekötő elemre. A szerkezet csak gerendákból áll, melyek egyszerűen összerakhatók és szétszedhetők. A híd elemei önmagukat tartják.

Leonardo 1519. április 23-án halt meg. Az amboise-i Szent Florentin-templomban temették el, sírján ez a mondat szerepel: „E templom kolostorában temették el Leonardo da Vinci urat, egy milánói nemes, a király építészét és mérnökét, állami mechanikus-mestert, Milánó uralkodójának egykori udvari festőjét.”¹

2007-ben a debreceni MODEM adott helyet Az igazi Da Vinci című kiállításnak. Ez alkalmából Leonardo eredeti tervei alapján, firenzei és genovai mesterek üvegyapotból megépítettek a galéria előtt egy hét és fél méteres lószobrot, a Kolosszust, melyet a művész bronzból szeretett volna megformálni.

Források:

<http://cultura.hu/kultura/leonardo-da-vinci-titkokkal-teli-vilaga/> -a

<https://www.mos.org/leonardo/node/1>

¹ <http://utolsovacSORa.hu/portfolio-view/leonardo-da-vinci-eletrajza/>

http://www.sk-szeged.hu/statikus_html/kiallitas/leonardo/festmenyei.html

http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/da_vinci_leonardo.shtml

<http://hirmagazin.sulinet.hu/hu/pedagogia/leonardo-a-muvesz-feltalalo>

<http://www.leonardo.eoldal.hu/cikkek/talalmanyok/>

